

УДК 624.012.25

**ОСОБЛИВОСТІ БЛАГОУСТРОЮ ТЕРИТОРІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ СІЛ В АСПЕКТІ ОБ'ЄДНАННЯ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД**

**THE FEATURES OF THE IMPROVEMENT OF THE
TERRITORY OF THE CENTRAL PART OF THE VILLAGES IN
THE ASPECT OF ASSOCIATION OF TERRITORIAL
COMMUNITIES**

**Парфентьєва І.О., к.т.н., доцент, Мельник Ю.А., к.т.н., доцент,
Олексин Х.А., магістр, Шевчук Т.В., магістр (Луцький НТУ, м. Луцьк)**

**Parfentyeva I.O., Ph.D., senior lecturer, Melnyk Yu. A., Ph.D., senior
lecturer, Oleksyn K.A. master, Shevchuk T.V., master (Lutsk National
Technical University, Lutsk)**

У даній статті проведено аналіз стану території центральної частини сіл Жидичин та Княгининок Волинської області і села Боремель Рівненської області. Виявлені характерні недоліки цих територій та запропоновано методи й елементи благоустрою і реконструкції території центральної частини даних сіл.

In this article the analysis of the condition of the central part of the villages of Zhydychyn and Knyaginynok, the Volyn region and the village Boremel of the Rivne region was carried out. The characteristic disadvantages of these territories are revealed and methods and elements of improvement and reconstruction of the territory of the central part of the villages are proposed.

The main problem of these territories is the unsatisfactory state of the street and road network; existing green plantations and recreational areas; territory for carrying out of mass actions; small architectural forms; facades of existing buildings.

Sidewalks, hiking and cycling paths were developed to address street-road network and traffic safety issues. As a means of road traffic, reconstruction of security islands was provided for the installation of partial lighting, parking facilities for cars and bicycles.

Are offered variants of improvement and greening of a recreation zone for inhabitants of villages, with a combination of a zone of quiet and active rest. In the proposed plans for the improvement of the territories of the villages was proposed landscaping, which is in harmony with existing buildings.

The plans for the improvement and reconstruction of the central parts of the villages of Zhydychyn, Knyaginok and the village Boremel were developed.

The given projects provided for methods and elements for reconstruction and restoration of the territory of the village center, namely: improvement of the street-road network of the village; development of a recreation area for the residents of the village; arrangement and improvement of the territory for cultural events; arranging and landscaping playground; stylization in the same architectural style buildings located in the central part of the village.

Ключові слова: благоустрій території, реконструкція, зелені насадження, центральна частина села.

Keywords: landscaping, territory reconstruction, green plantations, central part of the village.

У квітні 2014 року Кабінетом Міністрів України була затверджена концепція реформування місцевого самоврядування [1]. Базовим напрямком даної реформи є формування об'єднаних територіальних громад (ОТГ).

Для успішної економічної діяльності мінімальною величиною громади експерти називають 10 000 осіб.

Отже, створення сільських ОТГ відбувається шляхом поєднання територій кількох сіл з визначенням осередку громади. Дана ситуація призводить до того, що центральна територія села не лише повинна бути привабливою для власних мешканців, а стати візитівкою територіальної громади та основним її центром.

Благоустрій відіграє ключову роль для створення комфортних умов проживання населення. Саме з того, який в ньому благоустрій, зелені насадження, який стан парків і скверів, у якому стані дороги, тротуари, як виглядають зупинки, фасади будинків, дитячих і спортивних майданчиків, як його освітлюють вночі, його санітарний стан тощо, складається враження про населений пункт.

Проаналізувавши новостворені сільські ОТГ Волинської та Рівненської областей, а саме Жидичинську, Княгининівську та Боремельську, можна стверджувати, що їх об'єднує прагнення покращити території центральних частин сіл, з можливістю створення сучасних сільських осередків європейського типу. Тому сьогодні одним з основних напрямків розвитку сільських громад і сіл в цілому є реалізація певних методів та елементів реконструкції і відновлення території сільського центру, створення громадського простору для відпочинку мешканців села.

Основною проблемою даних територій є незадовільний стан: вулично-дорожньої мережі; існуючих зелених насаджень і рекреаційних зон; території для проведення масових, культурно-розважальних дій; малих архітектурних форм; фасадів існуючих будівель.

Основним недоліком вулично-дорожньої мережі сіл є відсутність або незадовільний стан тротуарів, пішохідних доріжок, недостатнє освітлення проїжджої частини, відсутність або недостатня кількість засобів організації дорожнього руху (рис. 1).

а

б

Рис. 1. Стан вулично-дорожньої мережі центральної частини:
а – с. Жидичин Волинської обл.; б – с. Боремель Рівненської обл.

Для вирішення питань, пов'язаних із вулично-дорожньою мережею та безпекою руху, в планах благоустрою та реконструкції території центральної частини сіл було розроблено тротуари, пішохідні та велосипедні доріжки. В якості засобів ОДР було передбачено реконструкцію острівків безпеки з влаштуванням часткового освітлення на них. А також було вирішено питання місць для паркування автотранспортних засобів і велосипедів.

Зелені насадження є одним із основних елементів благоустрою населених пунктів. Вони відіграють величезне санітарне значення, захищаючи від диму, вихлопних газів, пилу тощо. Зелені насадження беруть участь в оформленні площ та інших композиційних центрів, з їхньою допомогою підкреслюються особливості або приховуються недоліки рельєфу. Об'єкти зеленого будівництва повинні бути і часто є самостійними витворами садово-паркового мистецтва.

У запропонованих планах благоустрою територій сіл було систематизовано поєднання зелених насаджень різного виду для створення єдиного цілісного ансамблю з будівлями, біля яких вони розташовані.

Також було запропоновано благоустрій відпочинкової зони для мешканців сіл. Поєднано зони тихого відпочинку з можливістю активного відпочинку, а саме створення дитячих майданчиків; поля для міні-гольфу (рис. 2).

а

б

в

Рис. 2. Елементи благоустрою відпочинкової зони: а – дитячий майданчик с. Книгининок Волинської обл.; б – поле для гри в міні-гольф с. Жидичин Волинської обл.; в – малі архітектурні форми с. Боремель Рівненської обл.

Ще одним аспектом для успішного функціонування територіальних громад є створення спеціальних місць для проведення масових, культурно-розважальних дійств. Для комфорту та зручності мешканців села в проектах благоустрою території у даних місцях були передбачені стаціонарні сцени, лави та смітники, а територія по периметру була огорожена зеленими насадженнями.

При розробці планів благоустрою даних територій було запропоновано використання малих архітектурних форм, стилізованих в одному стилі. А також запропоновано провести реконструкцію фасадів будинків і споруд, які розташовані в центральній частині сіл, для створення єдиного архітектурно-ландшафтного дизайну.

Отже, провівши детальний аналіз існуючого стану території центральної частини сіл, які є центрами новостворених ОТГ, можна стверджувати, що усі вони знаходяться у малопривабливому стані та потребують елементів реконструкції і благоустрою.

Для вирішення даної задачі нами було розроблено плани благоустрою та реконструкції центральних частини сіл Жидичин і Княгининок Волинської області та села Боремель Рівненської області (рис. 3).

У даних проектах було передбачено методи та елементи реконструкції та відновлення території сільського центру, а саме:

- покращення вулично-дорожньої мережі села з позицій безпеки руху; влаштування велодоріжок; облаштування зупинок громадського транспорту; влаштування парковок;
- поєднання зелених насаджень залежно від їх функціонального призначення;
- розробку відпочинкової зони для мешканців села;
- влаштування та благоустрій території для проведення культурно-масових заходів;
- влаштування та благоустрій дитячого майданчику;
- стилізація в одному архітектурному стилі будівель, розташованих у центральній частині села.

Реалізація даних проектів дасть можливість розвинути інфраструктуру сіл, залучити туристів, а також покращити умови проживання та відпочинку мешканців даних сіл.

а

б

в

Рис. 3. Перспективні зображення благоустрою території центральної частини сіл: а – Жидичин, б – Княгининок Волинської обл.; в – . Боремель Рівненської обл.

1. Децентралізація//Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. – 5-те вид. – К. ; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. – ISBN 966-569-013-2

2. ДБН Б.1.1-1.5:2012. «Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень» – Режим доступу: <https://kga.gov.ua/files/doc/normy-derjavy/dbn/Mistobuduvannja-Planuvannja-i-zabudova-miskyh-i-silskyh-poselen-DBN-360-92.pdf>.

3. ДБН Б.2.2.-5:2011 «Благоустрій територій» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.uazakon.com/>.

4. Олексин Х.А., Шевчук Т.В., Парфентьева І. О., Мельник Ю.А. Вирішення проблем благоустрою та реконструкція центральної частини с. Боремель Рівненської області// Сучасні технології та методи розрахунків у будівництві: збірник наукових праць – Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2017. – С. 167-170 . Вип. №7.